

॥२१॥२२॥२३॥२४॥२५॥२६॥२७॥२८॥२९॥३०॥३१॥३२॥३३॥३४॥३५॥३६॥३७॥ इतिद्रोणपर्वणिटीकायांपंचाशीत्यधिकशततमोऽध्यायः॥१८४॥ ॥५॥ त्रिभागमात्रशेषायां

क्षपितं पांडुपुत्रेण चेष्टतां नो विशांपते ॥ संजय उवाच तंतदाभिप्रशंसंतमर्जुनं कुपितस्तदा ॥ २१ ॥ द्रोणं तव सुतो राजन् पुनरेवेदमब्रवीत् ॥ अहं दुःशासनः कर्णः शकुनिर्मातुलश्रमे ॥ २२ ॥ हनिष्यामोर्जुनं संख्ये द्विधा कृत्वा घभारतीं ॥ तस्य तद्वचनं श्रुत्वा भारद्वाजो हसन्निव ॥ २३ ॥ अन्ववर्तत राजानं स्वस्ति ते स्त्विति चाब्रवीत् ॥ कोहि गांडीवधन्वानं ज्वलंतमिव तेजसा ॥ २४ ॥ अक्षयं क्षपयेत्क्षत्रियः क्षत्रियर्षभं ॥ तं न वित्तपतिर्नैद्रो न यमो न जलेश्वरः ॥ २५ ॥ नासुरो रगरक्षांसि क्षपयेयुः सहायुधं ॥ मूढास्त्वेतानि भाषंते यानीमान्यात्थ भारत ॥ २६ ॥ युद्धे त्वर्जुनमासाद्य स्वस्तिमान्कोव्रजे द्रुहान् ॥ त्वंतु सर्वाभि शंकित्वान्निष्ठुरः पापनिश्रयः ॥ २७ ॥ श्रेयसस्त्वद्वि ते युक्तांस्तत्तद्वक्तुमिहेच्छसि ॥ गच्छ त्वमपि कौंतेय मात्मार्यं जहि माचिरं ॥ २८ ॥ त्वमप्याशंससे यो दुंकुलजः क्षत्रियो ल्यसि ॥ इमान् किं क्षत्रियान्सर्वान्घातयिष्यस्य नागसः ॥ २९ ॥ त्वमस्य मूलं वै रस्य तस्मादासादयार्जुनं ॥ एष ते मातुलः प्राज्ञः क्षत्रधर्ममनुव्रतः ॥ ३० ॥ दुर्युतदेवी गांधारे प्रयात्त्वर्जुनमाहवे ॥ एषोक्षकुशलोजिह्मो द्यूतकृत् कितवैः शैठः ॥ ३१ ॥ देवितानि कृतिप्रज्ञो युधिजेष्यति पांडवान् ॥ त्वया कथितमत्यर्थं कर्णेन सह हृष्टवत् ॥ ३२ ॥ असकृच्छून्यवन्मोहाद्भूतराष्ट्रस्य शृण्वतः ॥ अहं च तात कर्णश्च भ्राता दुःशासनश्रमे ॥ ३३ ॥ पांडुपुत्राह्निष्यामः सहिताः समरे त्रयः ॥ इति ते कथ्यमानस्य श्रुतं संसदिसंसदि ॥ ३४ ॥ अनुतिष्ठ प्रतिज्ञां तां सत्यवाक् भवतैः सह ॥ एष ते पांडवः शत्रुरविशंको ग्रतः स्थितः ॥ ३५ ॥ क्षत्रधर्ममवेक्षस्व श्लाघ्यस्तव वधो जयात् ॥ दत्तं भुक्तमधीतं च प्राप्तमैश्वर्यमीप्सितं ॥ ३६ ॥ कृतकृत्यो नृणश्चासि माभैर्युध्यस्व पांडवं ॥ इत्युक्त्वा समरे द्रोणो न्यवर्तत यतः परे ॥ द्वैधीकृत्य ततः सेनां युद्धं समभवत्तदा ॥ ३७ ॥ इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि द्रोणवधपर्वणि द्रोणदुर्योधनभाषणे पंचाशीत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८५ ॥ ॥६॥ संजय उवाच त्रिभागमात्रशेषायां रात्र्यां युद्धमवर्तत ॥ कुरूणां पांडवानां च संल्लष्टानां विशांपते ॥ १ ॥ अथ चंद्रप्रभां मुष्णन्नादित्यस्य पुरःसरः ॥ अरुणोऽभ्युदयां च क्रेता ग्रीकुर्वन्निवांबरं ॥ २ ॥ प्राच्यां दिशिसहस्रां शोररुणे नारुणीकृतं ॥ तापनीयं यथाचक्रं भ्राजते रविमंडलं ॥ ३ ॥

मुहूर्तत्रयावशिष्टायां तत्र सूर्योदयोत्तरं त्रयोदश्यां द्रोणस्य नाशः त्रयोदश्यां शुक्लायां युद्धारंभस्य हेमन्ते प्रथमे मासे शुक्लपक्षे त्रयोदशीं प्रवृत्तं भारतं युद्धमिति भारतसावित्र्यामुक्तस्य चोपपत्तिः सिध्यति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥

कितवो वचकः शठो धूर्तः